

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Миглена Асенова Коларова - Димитрова, д.м
Катедра „ Хигиена и епидемиология“
Факултет „Обществено здравеопазване“, Медицински университет – Варна
Член на Научно жури, съгласно заповед на Ректора на Медицински университет –
Варна с № : P-109-505/10.12.2025

Относно защита на Дисертационен труд на **Тема: Ефикасност на грипните ваксини за предотвратяване на заболяемостта сред възрастните над 80 години.** за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.4. Обществено здраве, Научна специалност: „Управление на общественото здраве“ на кандидат Павел Мутер, докторант в свободна форма на доктурантура към катедра Социална медицина и организация на здравеопазването, Факултет „Обществено здравеопазване“ при Медицински университет – Варна, зачислен със заповед № P-109-385/29.09.2022г. с Научен ръководител: проф. д-р Ц.Паунов д.м

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представени са всички административни документи по процедурата, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Кратки биографични данни Павел Мутер е роден в гр. Витебск с настоящо местожителство Израел. 2001г. придобива образователна степен бакалавър в гр. Хадаса – Еврейски университетски факултет за медицински сестри; 2008г. – магистър за клинична медицинска сестра в гр. Хадаса – Еврейски университетски факултет за медицински сестри. 2018г. – гериатрична медицинска сестра в гр. Хадаса – Еврейски университетски факултет по медицински сестри.

Професионален опит

Организация: Купат Холим Меухедет – обединена здравна каса.

Докторантът владее руски, английски език и иврит.

Кандидатът е заявил следните професионални и социални умения: Обществени и домашни медицински услуги като: Предоставяне на медицински услуги и грижи на пациенти с хронични и остри състояния. Обяснение на лекарствата и страничните ефекти на пациенти, членове на семейства и болногледачи, както и щателен преглед на предписаните от лекар изследвания. Обсъждане на планове за грижи с пациентите и обяснение на резултатите от изследванията и правилната употреба на лекарствата.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд, разработен от докторанта Павел Мутер, се състои от 87 страници и е онагледен с 12 фигури, 3 таблици и включва главите: Въведение, Литературен обзор, Цел и задача, Работни хипотези, Материали и методи, Резултати и обсъждане, Изводи, Приноси, Заключение и Публикувани статии. Библиографският списък включва 154 литературни източника.

Актуалност на темата

Настоящият дисертационен труд изследва ефективността на противогрипната ваксинация при лица на възраст ≥ 80 години с деменция чрез анализ на връзката между имунизационния статус, заболяемостта, честотата на хоспитализациите и необходимостта от медикаментозно лечение. С увеличаване на продължителността на живота все повече хора достигат по-висока възраст от 85 години. С напредване на възрастта хората стават по-уязвими към хронични заболявания, като сърдечно-съдови заболявания, рак, захарен диабет и невродегенеративни заболявания като болестта на Алцхаймер и деменция с хранителни нарушения и функционални ограничения и с повишена нужда от множество лекарства. Здравната система на Израел обаче е сравнително напреднала и възрастното население като цяло има достъп до висококачествени медицински грижи. Всички граждани и жители на Израел са покрити от националната система за здравно осигуряване за медицински лечения, включително тези, свързани с деменция и болестта на Алцхаймер. Една от сериозните заплахи за здравето на пациентите с деменция е рискът от инфекции, като тези, причинени от грипни вируси. Сезонният грип е водеща причина за смъртта при възрастните > 65 г., от усложнения като пневмония, която може да бъде предотвратена чрез имунизация. Грипните ваксини осигуряват ефективна защита за предотвратяване на усложнения от грип през зимния сезон сред голяма популация, което от своя страна предотвратява дните за хоспитализация и по този начин намалява натоварването на здравната система, като същевременно увеличава продължителността на живота. Противогрипната ваксинация при пациенти в напреднала възраст с деменция представлява важен елемент от стратегиите на общественото здраве, но оценката на нейната ефективност изисква комплексен подход, отчитащ биологичните особености на стареенето, съпътстващите заболявания и социално-медицинските фактори, влияещи върху здравните резултати.

Литературният обзор е целенасочен, обстоен и добре структуриран. Демонстрирани са способности за критична оценка, обобщаване, систематизиране и интерпретиране на научната литература.

Целта на дисертацията е ясно и точно дефинирана. Поставените 5 задачи са добре формулирани и отговарят на поставената цел.

Използваните методи Използваната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационният труд. В представеният дисертационен труд участват 2396 души селектирани по редица включващи и изключващи критерии. Проследени са пациенти с деменция през последните 5 години (2018-2023) Основната зависима променлива в това проучване е разнообразие от фонови заболявания и тежка деменция. Основната независима променлива в това проучване е ваксинацията срещу грип, съответно пациенти, които са получили ваксинация срещу грип, в сравнение с пациенти, които не са получили ваксинация срещу грип. За статистическа обработка на данните е използван статистически пакет SPSS версия 27. Използвани са и тестове на Kruskal Wallis за всеки резултат поотделно (заболеемост, заболявания и хоспитализации). Разрешения за провеждане на изследванията са получени от Домашните грижи на Купат Холим Меухедет, Хелзинкския комитет и Етичния комитет.

Резултатите и тяхното обсъждане

Представянето на резултатите от проведените проучвания следва поставените задачи. Получените резултати подчертават сложния характер на оценката на ефективността на противогрипната ваксина при много възрастни пациенти с деменция. Влошеният имунитет, множество съпътстващи заболявания и различия в здравния статус оказват съществено влияние върху клиничния изход и могат да модифицират наблюдавания ефект от имунизацията. Това обяснява и частичното несъответствие между отделните показатели и публикуваните международни данни.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Трудът е добре структуриран, като са включени всички необходими части за дисертационен труд. Литературният обзор е подробен. Поставените задачи отговарят на целта. Резултатите са представени добре графично и таблично. В обсъждането на получените резултати, докторантът е съумял да представи и да направи съпоставка между получените данни с тези известни от литературните източници. Приносите отговарят на поставените цел и задачи и следват логично резултатите и статистическия анализ и са добре аргументирани като Теоретични, Методологични, Научно-приложни, Практико-приложни. Докторантът е приложил две публикации.

В **ЗАКЛЮЧЕНИЕ** дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБългария. Трудът е представен в завършен вид. Съдържанието на дисертационния труд е правомерно и задълбочено разработено, добре онагледено. Оценявам *положително* дисертационния труд „**Ефикасност на грипните ваксини за предотвратяване на заболяемостта сред възрастните над 80 години**“ и давам положителния си вот за присъждането на Павел Мутер на научната и образователна степен „**Доктор**“ в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.4. Обществено здраве, Научна специалност: „Управление на общественото здраве“

Гр. Варна

09.03.2026 г

Изготвил становището

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/ Доц. д-р Миглена Коларова - Димитрова, д.м /